БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 252 (6181)
ДЕКАБРИИН 17
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Үнэ 20 мүнгэн

Ордена Ленина Библиотека СССР имени В. И. Ленина

Мүнөөдэр—нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр

Бултадаа һунгалтануудта хабаадая!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой илалтын түлөө

Мүнөөдэр — нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэр—манай республикын ажалшад Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд, басагадта голосуудаа үгэжэ, Ленин—Сталинай алдарта партида хизааргүй үнэн байдагаа дахин харуулхань.

Энэ һайндэртэ бэлэдхэл советскэ арадай политическэ ба ажалай тон ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрөө. Ленин—Сталинай партяар зоригжуулагдаһан манай Бурят-Монголой ажалшад, оронойнгоо бүхы ажалшадта адлаар, һунгалтын үдэрые ажалай гайхамшаг илалтамуудтайгаар угтаба. Республикымнай ажалшад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсон, айхабтар ехэ амжалтануудые туйлаа. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай Үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо шэнэ ехэ уялгануудые абаһан байгаа. Тиигээд предприяти, паровозно бригада, паровозно ба вагонно депо, околоток бүхэнэй хүдэлмэрилэгшэд уялгануудаа бодото дээрэнь дүүргэхын түлөө эсэхэ сусахые мэдэхэгүйгөөр хүдэлмэрилһэн ба хүдэлмэрилжэшье байна. Алдар солото стахановецуудай тоо үдэр үдэр, нүхэр Сталин ургуулан хүмүүжүүлээ. Арадай һунгамалнууд Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри доро ябажа, һунгагшадай этигэл найдабарие бүрин дүүргэхэ байһаниинь лабтай.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, һунгагшад болбол манай социалистическэ Эхэ ороной улам бэхижэхын, улам һалбаран мандахын түлөө голосовалха байна. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, һунгагшад болбол большевигүүдэй агууехэ партиин түлөө, түрэл Советскэ правительствын түлөө, агууехэ Сталинай түлөө голосовалха байна.

Большевигүүдэй парти ба Советскэ правительство ажалшадай энхэ тэниглэн, жаргалта хүхюун байдалай түлөө саг үгэлжэ, эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго гаргажа байдаг. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, һунгагшад болбол манай арадай материальна хангагдамал байдалай улам һайжархын түлөө, советскэ хүнүүдэй бүри ехэ жаргалта, культурна байдалай түлөө голосовалха байна.

Манай советскэ арад эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ ябажа, эб найрамдалай хэрэгые эрид шууд хамгаална. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, һунгагшад хадаа сэсэн мэргэн сталинска гадаадын политикын түлөө, бата бэхи эб найрамдалай түлөө голосовалха байна.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудые нэгэн һаналаар һунгалга хадаа бодото арадай, советскэ демократиин, манай обществын морально-политическэ нэгдэлэй, арадуудай эбдэршэгүй хани барисаанай илан мандаһые үшөө дахин харуулха байна.

Нүхэд һунгагшад! Һунгалтануудта бултадаа хабаадажа, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосоо үгэе!

Манай хүсэн түгэс социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Х. НАМСАРАЕВ

ҺУНГАГШЫН БАЯР

Тунгалаг сагаан жабар
Тунан ханхинаа, байба,
Толотой хүхюун үдэрэй
Толон дороһоо бушхаба.

Үүрэй мүнгэн солбон
Үндэрэй оройгоор хөөрэбэ.
Алтан хурса шэртэһээр
Арбан тээшээ туяарба.

Госхон һуурин колхозуудаа
Торгон тугаар намаалба,
Баяр жаргал угтажа,
Бардам омогоор далланад.

Гэр бүхэн сонхоороо
Гэрэл татан яларжа,
Уран һайхан угалзаар
Уряа лозунг дэлгэбэ.

Жаран үнгын аялга
Жабар дээгүүр долгилбо.
Жабхалан зориг түгэлдэр
Жаргалай дуунууд ханхинаба.

Арбан найман наһатан,
Ахай төөдэй бултаараа
Сэлмэг шарайнь сэнгүүхэн
Сэбэр гоёор хубсалба.

Сэсэн мэргэн багшаяа
Сэдьхэл соогоо хадагалжа,
Һунгуулиин таһагай байшан уруу
Һубарин шамдан алхалнад.

Үндэр наһа эдэлһэн,
Үнэр эсэгэ гэгдэһэн,
Үбгэн баабай түрүүлэн
Урна тээшэ урюулба.

Тэгшэ сэхэ һунгалтын
Тэбхэр шэнэхэн конверт
Урнын дээрэһээ табижа,
Юрөөл хэлэн уярна:

—Эсэгэ Совет оромни
Эгүүридэ мүнхэ мандаг лэ,
Ажалша малша арадни
Сталинай замаар жаргаг лэ.

Өөрэймни һунгаһан депутат
Үндэр наһыем абаг лэ,
Үнэн мэргэн илалтаар
Үнэтэй түрэсэ тэдхэг лэ!—

Соогтой хоёр нюдэнһөө
Субад баяр дуһалуулжа,
Уужам дорюун шарайгаа
Уян зөөлэн болгоно.

Хажуудаа байһан нүхэдэйнгөө
Халуухан гарыень адхажа,
Хубитайб гэжэ маһалзан,
Хоёр хасарыень таалана.

Инаг Эхэ орондоо бэлэглэнэ

☆ ☆

Түмэрзамшадай амжалта

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын дүрбэдэхи отделениин (начальнигынь нүхэр Николаев, политотделэй начальник нүхэр Андреев) хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай Үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо шэнэ ехэ уялгануудые абаһан байгаа. Тиигээд предприяти, паровозно бригада, паровозно ба вагонно депо, околоток бүхэнэй хүдэлмэрилэгшэд уялгануудаа бодото дээрэнь дүүргэхын түлөө эсэхэ сусахые мэдэхэгүйгөөр хүдэлмэрилһэн ба хүдэлмэрилжэшье байна. Алдар солото стахановецуудай тоо үдэр бүри улам олошорно.

Республикын түмэрзамшад эдэбхи, оролдолго ехэтэйгээр хүдэлмэрилһэнэй ашаар һунгалтануудай хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа болзорһоонь урид — декабриин 10-да дүүргээ гэбэл: ашаа тээлгээ — 100,2 процент, шулуу нүүрһэ зөөхэ түсэбөө—108,1 проц., таряа зөөлгээ—110,9 проц., хара металл—112,2 проц., металлом — 117,3 проц., метизи—103,4 процент үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Отделениин коллектив эдэ амжалтаар һанаагаа амараагүй, жэлэй эсэс хүрэтэр үшөө 8000 вагондо ашаа тээхэ гэһэн нэмэлтэ уялга абаад, мүнөө бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Гурбан жэлэйнгээ түсэб дүүргээ

Адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаһанай ашаар, Закаменай аймагай Цакирай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Б. Цоктоев, партийна организациинь секретарь Р. Дармаев) гэшүүд ажалай ехэхэн амжалта туйлажа, арадуудай ехэ һайндэр—нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые угтаба. Тус колхозой колхознигууд ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые декабриин 1-дэ адуу морёор 100,5 процент, эбэртэ бодо малаар—102,9 процент, хони ямаагаар—100,8 процент, гахайгаар—100 процент, шубуугаар —100 процент дүүргээ.

Тус колхозой малшад гурбан жэлэй түсэбые болзорһоонь нэгэ жэлээр урид шалан дүүргэжэ, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулба. Энэ амжалтань һунгалтануудай үдэртэ тэдэнэй эрхим бэлэг болоно.

Г. Мункуев.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые нэрэтэй үрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон лесозаводой коллектив һүүлэй үедэ үйлэдбэриин шэнэ амжалта туйлажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь 23 үдэрөөр урид дүүргэбэ. Декабриин 6-һаа хойшо тус завод 1951 оной түсэбөөр продукци гаргажа эхилээ.

Рамщигууд Решетов, Крюков, Сурин гэгшэдэй халаанууд, Глазунов, Ершов гэгшэдэй бригаданууд ажалай үндэр бүтээсэ туйладагаараа шалгарнад. Городской Советэй депутадта кандидат Ольга Намсараевагай бригада халаан соогоо 1,5 дахинһаа үлүү нормо дүүргэнэ.

Лесозаводойхид һунгалтануудай үдэр хүрэтэр түсэбөө гадуур хэдэн зуугаад кубометр хюрөөдэгдэһэн продукци гаргажа Эхэ орондоо үгөө.

* * *

Улан-Удын мебельнэ фабрикын эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлбэ.

Декабриин 6-най байдалаар тус фабрика 400 мянга шахуу түхэригэй продукци жэлэйнгээ түсэбөө гадуур үйлэдбэрилөө.

К. Иванов.

Жиримскэ механизаторнуудай хэрэгүүд

Тарбагатайн аймагай Жиримскэ МТС-эй (директорынь нүхэр Перевалов, партийна организациинь секретарь нүхэр Пестерев) механизаторнууд ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байгаа. Түнхэнэй механизаторнуудай уряае халуунаар дэмжэхэ зуураа, тракторнуудай ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын жэлэй түсэбые 1951 оной январиин 10 болотор сүм дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн юм.

Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр, болзорһоонь урид дүүргэжэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай амжалтаар угтахын тулада эндэхи механизаторнууд эсэшэгүйгөөр хүдэлмэрилһэн байна. Тус МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд заһабарилгын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, бүхы хүсэеэ гарган хүдэлмэрилһэнэйнгөө ашаар, тракторнуудые ба хүдөө ажахын машинануудые заһабарилгын жэлэй түсэбые болзорһоонь нэгэ һараар урид шалан, декабриин 10-да, һайн шанартайгаар дүүргэбэ. Тэдэнэр мүнөө комбайнуудай заһабарилгые эхилбэ.

Тус МТС-эй зарим тракторна бригаданууд ба трактористнууд тусгаар һайнаар хүдэлмэрилһэн байна. Жэшээнь, Дзержинскийн нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг 5-дахи тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Дорофеев) тракторнууд ба хүдөө ажахын машинануудай заһабариие бүри Агууехэ Октябриин һайндэрэй урда тээ дүүргэһэн юм Мүн нүхэд Добрынинай ба Трифоновэй тракторна бригаданууд заһабарилгаяа үнэ хада дүүргээ. Токарь Русин, слесарь Асташов гэгшэд ажалай үльгэр жэшээ харуулан хүдэлмэрилөө.

Заһабарилгын үедэ мүнгэ зөөри алмахын түлөө механизаторнууд эршэмтэйгээр гэмсээ Нүхэр Дорофеевэй бригада хоёр трактор заһабарилха зуураа 2623 түхэригэй гүрэнэй мүнгэ алмалта хээ.

Г. Субботин.

Эрхим бэлэг

Социалистическэ Бурят-Монголой загаһашад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан шэлэй заводой комсомольско-залуушуулай бригада декабриин 8-най үдэр ажалай үндэр бүтээсэ туйлаба. Нүхэр Н. Н. Кисенковой ба М. В. Малинай хүтэлбэрилдэг дүрбэдэхи халаанайхид 5389 квадратна метр түсэбөө гадуур 120 центнер, эрхим шанартай омуль Эхэ орондоо бэлэг бариба. Яруунын заводой нүхэр Курбетьевэй бригада 144 центнер загаһа түсэбөө үлүүлэн баряа. Энэ завод хамта дээрээ 2457 центнер загаһа гүрэндөө тушааһан байна.

Эдэ амжалтануудые тус заводуудай ба бригаданууд гэшүүд эршэтэ ажалаараа туйлаһан байха юм.

Алдарта эдэ загаһашад сталинска блогой кандидадуудта мүнөөдэр бултадаа, нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхэ байна.

П. Хантаев.

Ажалшадай аша туһада

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые шэнэ амжалтануудтайгаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Заиграйн аймагай потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэд эд бараанай эрьесын жэлэй түсэбые Сталинска Конституциин үдэр— декабриин 5-да 101 процент дүүргээ.

Ажахын жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбөө гадуур нэгэ миллион 500 мянган түхэригэй худалдаа наймаа хэхэ уялга абанхай.

Правительствын шагналда хүртэбэ

Агрипина Георгиевна Муктепавел потребкооперациин системдэ 14-дэхи жэлээ хүдэлмэрилнэ. Мүнөө Бурмонкоопсоюзай заготуправленидэ ахалагша бухгалтераар хүдэлмэрилхэ зуураа, шэн габьяата ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Нүхэр Муктепавелай оролдосотой ажал правительствын зүгөөр үндэрөөр сэгнэгдээ. СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол 1950 оной ноябриин 4-нэй Указаар нүхэр А. Г. Муктепавелые «Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнаба. Тэрэшэлэн тус Указаар Яруунын аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр П. Т. Зубарев «Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаба.

Ажалай үндэр бүтээсэ

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан шэлэй заводой комсомольско-залуушуулай бригада декабриин 8-най үдэр ажалай үндэр бүтээсэ туйлаба. Нүхэр Н. Н. Кисенковой ба М. В. Малинай хүтэлбэрилдэг дүрбэдэхи халаанайхид 5389 квадратна метр шэл үйлэдбэрилжэ, үдэрэйнгөө нормые 127 процент гүйсэдхэбэ. Иимэ үндэр показатель заводой коллективэй дунда үзэгдөөгүй юм.

Мүн шэл отологшод Мишкина, Ахмадеева, Хмелёва гэгшэд энэ үдэр нормоёо 142—150 процент дүүргэһэн байна.

Эхэ оронойнгоо улам һалбархын түлөө,

☆ ☆ ☆

Хүндэтэ эрхэеэ бэелүүлнэ

Мүнөөдэр — һунгалтануудай үдэр Советскэ арадай дэбжүүлһэн кандидадуудай түлөө өөрынгөө голосые үгэхөөр урнада ошожо ябаһан лэ хүнэй зүрхэн баяр баясхалангаар дүүрэнэ. Тадэнэй тоодо бишье ехэхэн баяртайб. Советскэ үедэ, Сталинска Конституциин туг доро ажаһууха ба хүдэлмэрилхэ гээшэ айхабтар еха зол жаргал мүн.

Би советскэ засагай ашаар ремесленнэ училищида һуража. социалистическэ промышленностиин мэргэжэлтэй хүдэлмэришэн болооб. Мүнөө судна заһабарилгын заводто котельщигээр хүдэлмэрилжэ байнаб.

Большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр, манай хүсэн түгэс Эхэ ороной экономическа байдал һалбаран мандаа. Энээнние харахэдаа, советскэ хүн бүхэн угаа ехээр омогорходог, баярладаг байна.

Сталинска табанжэлнүүдэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, манай Селенгинскэ үһан замай пароходство тон ехээр хүгжөө. Советска үеын орёо оньһото машинануудаар ба түхеэрэлгэнүүдээр зэбсэгжэһэн судна заһабарилгын завод бии болгогдоо. Эндэ хэдэн зуугаад эрдэм мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд хүдэлмэрилнэ, Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр тамардаг пароходуудые заһабарилна, шэнээр барина.

Урдань кузница соо заһабарилагдадаг суднануud, мүнөө һаруул һайхан заводой залчууд сэо заһабарилагдан гаргагдадаг болонхой. Хэрэгтэй болоһон хамаг бүхы детальнууд орёо оньһон станогууд дээрэ уран гараар бүтээгдэн гаргагдадаг болоо.

Селенгинскэ үһан замай пароходствын территори үндэһөөрөө хубилаа. Хооһон талмай байһан газарнуудта хэдэ-хэдэн дабхар шулуун ба модон гэрнүүд баригдаа. Тэрэн соо советскэ хүдэлмэришэд согтой залгайгаар, солгён баяртайгаар, культурнаар ажаһуунад. Тиимэһээ советска хүн бүхэн үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаха бүхы арга боломожотой болонхой.

Мүнөөдэр коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүлһэн сталинска блогой кандидадуудай түлөө өөрынгөө голосые үгэхэдөө, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалай улам ургахын түлөө, Советскэ Союзай сэсэн мэргэн гадаадын политикын мандахын түлөө, арадуудай хоорондохи бата бэхи эб найрамдалай түлөө голосовална гээшэб.

Бүгдэарадай энэ һайндэртэ би болбол Эхэ оронойнгоо аша туһада саашадаа үшөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэб гэһэн үялга абаад, өөрынгөө нүхэдые уряалнаб.

Н. Кан, судна заһабарилгын заводой стахановец.

Нютагнай танигдашагүйгөөр хубилаа

Нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һүүлшын һунгалтануудһаа хойшо миил гурбан жэл үнгэрөө. Энэ богонихон үе соо манай ороной ажабайдалда ямар ехэ хубилалта болоо гээшэб! Арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ агууехэ сталинска табанжэлэй түсэбые хэрэг дээрэнь бэелүүлэн, манай героическа советскэ арад Ленин — Сталинай партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро социалистическэ Эхэ оронойнгоо саашанхи экономическа хүгжэлтын түлөө, коммунизмын мандахын түлөө тэмсэлдээ гайхамшагта амжалтануудые туйлаа.

Энэ амжалтануud засагай нютагай органуудта һунгаха шэнэ һунгалтануудай үдэр бидэнние илангаяа ехээр баясуулна. Дабажа гараһан алдарта замаа харахадаа, эдэ ажалай амжалтануud имагтал советскэ засагай ба большевистскэ партиин ажалшан арадта үгэһэн ба манай ороной үндэһэн хуули— Сталинска Конституци соо бэшэгдэһэн үнэхөөрөө демократическа эрхэ сүлөөгэй ашаар туйлагдаа гэжэ советскэ хүнүүд баяртайгаар тэмдэглэнэ.

Үнгэрэгшэ гурбан жэлэй турша соо манай Бичурын аймагай шэнжэ шарай танигдашагүйгөөр хубилаа. 1947 онойхитой сасуулбал, тарилгымнай талмай 7761 гектараар ургадхэгдөө, ургасань нилээд дээшэлээ. Жэшээнь, аймаг дотор шэнэ культура болохо сахарна свёклын ургаса энэ ондо 59 центнерээр га бүхэндэ дээшэлһэн байна. Газартаряалангай культура нилээд ургаа.

Үнгэрэгшэ гурбан жэлэй турша соо эбэртэ боло малай тоо 3457 толгойгоор, хони ямаад — 16312, гахай — 2470, шубуун—20000 толгойгоор, зүгы — 1500 бүлөөр олошорбо. Аймагай 21 колхозуудай 12-нь малажалай 5—5 фермэнүүдтэй, бэшэниинь 4—4 фермэнүүдтэй болонхой.

Советскэ правительствын болон нүхэр Сталинай өөрынь халуун оролдолгоор манай хүдөө ажахы шэнэ шэнэ техникээр зэбсэгжэнэ. Энэ гурбан жэлэй турша соо манай аймаг хэдэн арбаад тракторнуud, комбайнуud болон бусад олон машинануудые советскэ үгэнһөө абаа.

Аймаг дотор колхозно үйлэдбэриин шэнэ кадрнуудай — үндэр ургасын мастернуud, дүршэлтэй малшад ба хүдөө ажахын механизаторнуудай тоо нилээд олошороо. Мүн зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэд ба агрономуудай зэргэ олошорһон байна.

Мүнөөдэр арадай кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэхээ ерэхэдээ, социалистическэ газартаряалангай хүдэлмэрилэгшэд болбол колхозчо полинуудайнгаа ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ, артельнэ адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлахын түлөө, ажалшадта эдеэ хоолой зүйлнүүдые, хүнгэн промышленностьда түүхэй эдүүдые үшөө элбэг ехээр үгэхын түлөө голосовалха байна.

Хүдөө ажахын улам ехэ хүгжэлтын түлөө, наука ба ажалай агууехэ хани барисаанай түлөө, коммунизмын илахын түлөө би голосовалнаб.

Д. А. Минин, Бичурын аймагай хүдөө ажахыч таһагай главна агронэм.

Сталинска Конституциин наран доро

Большевистскэ партиин, ленинско-сталинска национальна политикын аша туһаар, Сталинска Конституциин наран доро, манай республикын зол жаргалта арадуud коммунистическэ хүгжэлтын замаар урагшаа найдамтай дабшажа ябана. Алдарта Байкалай хойто талада ажаһуудаг эвенкийскэ арадай мүнөөнэй ажабайдал энээнние гэршэлнэ.

Агууехэ Октябрьска революциин урда тээ энэ нютаг хадаа хаанта Россин эгээл гээгдэнги заха ба сүлэлгын газарнуудай нэгэн байһан юм. Тэндэхи загаһашад болон агнуушад өөрыгөө ба бүлэсэ тэжээхын тулада бүхэли наһаараа нюргаа нугалан, хүлһэсэ гоожуулжа, нютагай баяд ноёдой хара барлагуудынь боложо, орохо гэргүй, эдихэ хоолгүй зобожо, тулижа ябадаг байгаа. Хомхой хобдог хонжоо наймаашад нэгэ кило дабһанай түлөө 10—15 хэрмэнэй арһа, банка дариин түлөө 1 булга, фунт шабын гү, али туулганай түлөө 1 үнэгэнэй арһа гэхэ мэтээр абадаг һэн. Агнууша-эвенкнүүдэй үлэн хооһоор ябажа олоһон олзонуудынь иигэжэ миинтээр шахуу ошодог байба.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ эвенкнүүдэй байдал танигдашагүй болотороо хубилаа. Эвенкийскэ арад манай Бурят-Монголой АССР-эй арадуудай хани барисаата бүлэ соо тэгшэ эрхэтэ гэшүүниинь болонхой. Мүнөө Северо-Байкальска аймагта хүсэтэ техникээр зэбсэглэгдэһэн хэдэн загаһа-консервнэ комбинадуud хүдэлмэрилнэ. Урдын загаһашад ба агнуушад мүнөө шанга шадалтай культурна, болбосон байдалтай колхознигуud болонхой. Шэнээр баригдаһан стандартна һаруул, гоё гэрнүүдтэй эвенкийскэ 4 поселогуud аймаг доторнь тогтоогдоо Айл бүхэн радиотой боложо, түрэл Москваһаа ба бусад городуудһаа шэнэ һонинуудые үдэр бүри шагнана.

Тэндэхи ажалшадай культурна ба духовно эрилтэнүүдэй угаа түргэнөөр ургахатай хамта, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургааануудай тоо улам олошорно. Аймагай культурын байшан, хүдөөгэй 2 библиотекэ, уншалгын 5 гэр, хүдөөгэй 7 ба колхозуудай 4 клубууд ажалшадай культурна эрилтэнүүдые хангана. Эвенкнүүдэй ажабайдалда кино, хүгжэм, газетэ, журналнуud ба номуud бүхөөр нэбтэрэг ороо.

Революциин урда гэ бүхы Хойто Байкалда нэгэ эхин һургуули ба нэгэ больница бии байгаа. Мүнөө тэндэ дунда, 2 долоонжалэй, 12 эхин ба 1 хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулинуud хүдэлмэрилнэ Эвенкнүүдэй хүүгэд тусхай интернадуудта түлөөһэгүйгөөр байжа, һургуулинуудта һурана. Тиин тэдэнэр дунда эрдэмтэй болоод, Эхэ оронойнгоо томо томо городуудай дээдэ һургуулинуудта һурана.

Арад зоной элүүрые сахиха хэрэгтэ аймагай больница, тубсанатори, рентгенокабинет, хүдөөгэй 3 больница, 9 медпунктнуud, хүүгэдэй садуud ба олон яслинуud алба хэнэ.

И. Волегжанин.

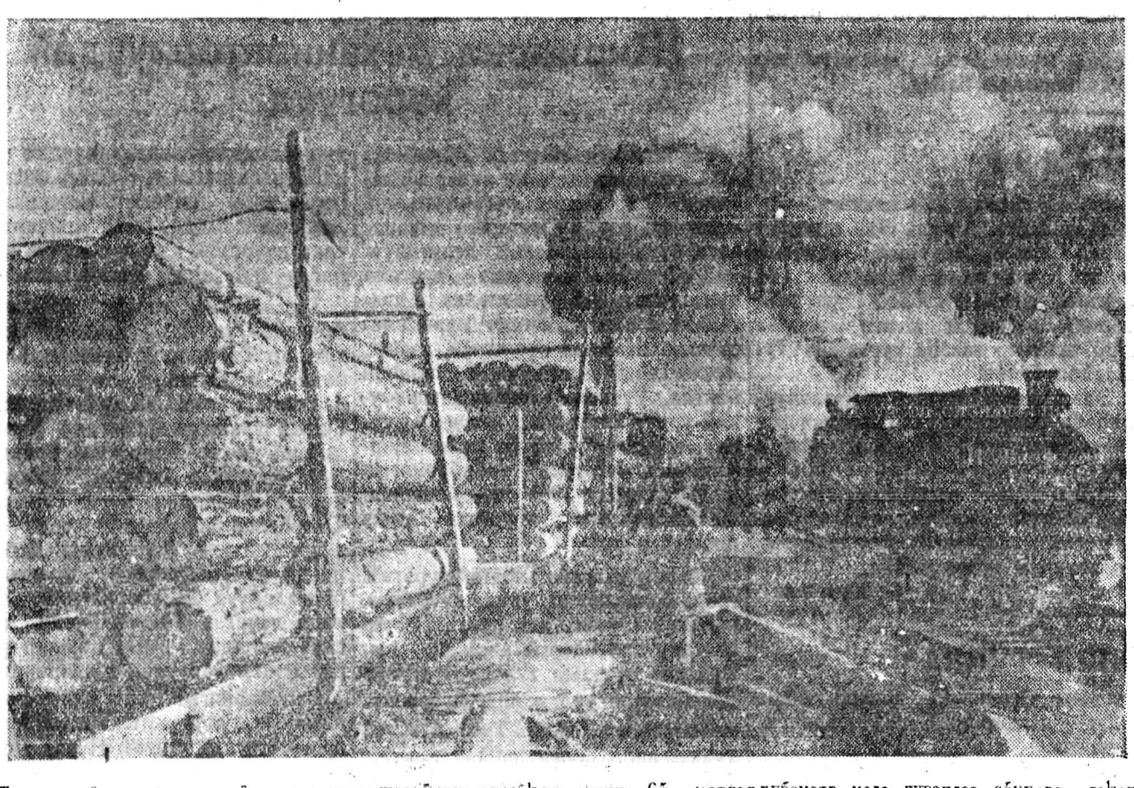

Хандагатайн леспромхозой коллективжэлэйнэ түсэбөөр гадуур 65 мянган кубометр модо гурэнээ ябуулха гэһэн үилгаяа амжалтатайгаар бэелүүлэн, үдэрбүрийнгөө график үзүүлэн дүүргэнэ. Зураг дээрэ: модо ашаһан ашелон түс леспромхозой складта ерээд байна.

М. Минеевай фото.

Ч. САНЖИЕВ

НЭГЭН ДУУГААР

Вождь Сталинаа,
Большевик партиие тойрон,
Биднэр барандаа
Батаар жагсанхай байһанаа,
Бүхы дэлхэйдэ
Баһа дахин харуулая,
Хэн илгадгүй
Хүндэтэ эрхэеэ эдлэе!

Эршэтэ ажалаараа
Зб найрамдал хамгаалан,
Энхэ жаргалаа
Улам саашадань мандуулая!
Сталинска блогой
Шэнэ илалта туйлая—
Түрүү нүхэдөө
Түрэ засагтаа һунгая!

Багша Ленинэй
Бата хэрэгыень саашадань,
Үнэн зүбөөр
Үргэлжэлүүлэн ябаһан
Зоригэ ехэ Сталинаа
Нэн түрүүндэ
Нэгэн дуугаар һунгая!

Түрэл засагтаа баяр хүргэнэб

Хаанта засагай үедэхи харанхы мунхаг байдалые, тэрэ сагта зобоһон тулиһанаа һананабди. Хүн ороной ажабайдал хэды шэнээн хэсүү хүндэ байгша һэм.

Тэрэ зоболонто харанхы байдалые гансал Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци үгы хэжэ шадаа. Ленинско-сталинска национальна политикын ашаар манай ороной национальностьнуудай хүн бүхэн адли эрхэтэй болоо. Хүн бүхэнэй урда һураха, хүдэлмэрилхэ, амарха һунгаха ба һунгагдаха үргэн харгы нээгдэнхэй.

Энэ энхэ амгалан жаргалта байдалаараа советскэ бүхы хүнүүдтээ хамта омогорхоноб.

Манайдэ олон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдтэ тон ехэ анхарал хандуулагдана. Бишье арбан үхибүүдэй эхэби. Советскэ правительство намайе «Эхэ-герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөөгөө.

Үхибүүдни бултадаа эрдэмтэй болонхой. Галина басагамни гүрэнэй Ленинградска университет дүүргэжэ, дээдэ эрдэмтэй болоһон байна. Бэшэниинь колхозло, заводто, фабрикада ба бусад газарнуудта хүдэлмэрилнэ.

Мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр коммунистнуud ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта голосоо үгэхэдөө, Сталинска Конституциар олгогдоһон гражданска хүндэтэ эрхэеэ эллэн, ажабайдалайнгаа улам золтой жаргалтай болохын түлөө голосовалха байһанаа гүнзэгыгөөр мэдэрнэб. Эгээл тиимэһээ манай кандидадуудта голосоо тон ехэ баяртайгаар үгэхэб.

Манай орондо иимэ һайхан жаргалта байдалые тогтооһон Ленин—Сталинай партида үнэн зүрхэнэй баярые хүргэнэб. Эхэ оронойнгоо улам хүгжэхые, агууехэ вождь И. В. Сталинайнгаа үни удаан жэлдэ ажаһуухые хүсэнэм

Ц. Багаев, Улан-Удын ПВЗ-гэй 2-дохи участогта ажаһуудаг «Эхэ-герой».

Үнэн зүрхэнһөө

Би 80 наһа холо гаraaб. Энэ үе соогоо хаанта засагай хатуу шэрүүн байдалые һайн • хараа, үзөө һэм.

Тэрэ үедэ таряашад ямаршье эрхэ сүлөөгүй, адууһа мал шэнги байгаа. Эхэнэрнүүдэй байдал бүришье муу байлаг бэлэй. Тэдэнэр гүрэн түрын хэрэгтэ хабаадалсахаһаа байтагай, ямаршье эрхэ сулөөгүй, худалдаанай зүйл шэнги байгаа. Би 9 наһанһаа эхилжэ баяшуулай барлаг болоо һэм. 17-той байхадаа хүсөөр хадамда үгтөө бэлэйб.

Иимэ хэрэгы шанга хархис Николай хаанай засагые Октябрьска революци унагаажа, хүдэлмэришэн, таряашадай засаг тогтоогоо. Октябриин ашаар, би дүүрэн эрхэ, жаргалта байдал олоо һэм.

Би мүнөө хэды хүгшэрөөшье һаа, үшөөл удаан саг соо ажаһуухые хүсэнэб. Ушарынь, иимэ сүлөөтэ һайхан Эхэ орондоо жаргажа байхамни гансал зол байна.

Мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр, энэнэй урдахи һунгалтануудта голосовалдагтаал адли эртэ бодоод, һунгуулиин участогта ошожо, эрхим хүбүүд ба басагадаа гүрэнэй засагай органуудта һунгахам. Жаргалта ажабайдал хангаһан большевистскэ партиин ба тэрэеннние толгойлогшо агууехэ Сталинай түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан ажабайдал хэтэ мүнхэдөө мандахын түлөө өөрынгөө голосые үгэхэм.

С. М. Карпова, гэрэй эзэн эхэнэр.

РСФСР-эй ажалшалай депуталуудай нютагай Совелүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулжа уранзураша Б. Березовскийн зураһан плакат, «Искусство» гэһэн гүрэнэй издательство хэблэн гаргаба.

(ТАСС-эй фотохроника).

Һүнгуулиин бюллетень абахадаа...

«Газар дэлхэй дээрэ хүн байха гӭэшэ ямаршье юумэнһээ үлүү нангин тушаал мүн» гэжэ ородой агууехэ уранзохёолшо Алексей Максимович Горький бэшээ һэн. Ингэжэ бэшэхэдээ тэрэ хадаа дэлхэй дээрэ хүн түрэлгэнэй ажабайдалые һайжаруулхын түлөө, тэдэнэй гоё һайхан ерээдүйн түлөө өөрынгөө хүсэ шадал, ами наһаяа дууһан зорюулдаг ажалша хүн тухай хэлэһэн байгаа бшуу.

Ажалша хүн гэхэдээ, Түгнын үргэн сагаан талада урга баряад, хони адуулжа ябаһан, ханхинама һайхан хоолойгоороо нуга талаяа зэдэлүүлэн байһан залуухан басаганай уринаар энеэбхилхые харанабди.

Ажалша хүн гэхэдээ, баглагар бүтүү тайгын бүдүүн нарһадые электрохюрөөгөөр таһара тайран эсхэжэ, агууехэ барилганууdай хана бодхоолсожо ябаһан шиираг хүбүүнэй галтама нюдэнэйнь ялархые обёорнобди.

Ажалша хүн гэхэдээ, өөрынгөө арадай сэдьхэл бодолойнь түн гүнзэгые хүдэлгэмэ уранһайхан шүлэг дуунуудые зохёожо байһан, поэдэй шӭ шарайгаа гэрэлтүүлэн, зунаи наранай элшэ туяа татуулан байһан шэнги харасыень һананабди.

Ажалша хүн гэхэдээ, Галуута-Нуурай шахтын гүнзэгы соо элбэг ехэ «хара алта» табсан табсангаарнь хэмхэрэ үрэмдэжэ ябаһан, үсэгэлдэр ФЗО-гэй һүргуулине дүүргээшэ шахтер хүбүүнэй хатуу булад балсангуудаа зангидахыень һайхашаан үзэнэбди.

Манай Эхэ орондо ажалша хүнөө үлүү хүндэтэй алдар солотон, дура инаглалтай ямаршье юумэн үгы ха юм! Иимэл хадань оҮхы дэлхэй дээрэ хэн өөрынгөө үнэн сэдьхэлээр, бодото хэрэгээрээ ажалша хүн зоной түлөө, тэрэнэй аюун нангин ерээдүйн түлөө тэмсэнэб, тэрэ хадаа манай ахадүүнэр, түрэл һадан гээшэ.

Эгээл иимэнээ дэлхэйдэ ажаһуудаг хүн зоной диилэнхи хубн оолопон хэдэн зуугаад миллион ажалша ахадүүнэрэй сэдьхэл зүрхэнүүдые нэгэдүүлэн гагцажа, тэдэнэй эршэ хүсыень зангидуулан, хүн түрэлтэнэй ганхамшаг панхан уг зорилго тээшэ—коммунизм тээшэ үнэн сэхээр абаашажа ябаа марксизм-ленинизмын үзэл һургаал, нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэриин илагдашагүйнь этигэлтэй.

Манай орондо ажалша хүнине түүхэдэ үзэглөөгүй үндэр дээрэ үргэһэн, тэрэнэй амжалтаарнь үдэр бүри баясан, элүүр мэндэ ажаһуухыень түрэһэн эхэ мэтээр хүсэжэ, «гарыень ганзагада, хүлыень дүрөөдэ» хүргэһэн инаг түрэл Эхэ ороноороо, эсэгэ багша Сталинаараа омогорхохо ёнооroo омогорхонобди.

«Эхэ оронойнгоо түлөө, Сталинай түлөө!» гэһэн үрэлтайгаар Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ үбэлэй ханхинама хүйтэн жабарташье, зунай ааяма халуун наранда шье дайсанай аадар бороо шэнги һомон соогуур хатуу шэрүүн атакануудта ами бэеэ хайраланагүйгөөр орожо, манай ороной эдэ ажалша хүнүүд фашизмые үй бута сохин дараа һэн.

«Эхэ оронойнгоо түлөө, Сталинай түлөө» гэһэн үгэтэйгөөр советскэ ажалша хүнүүд дайнай һүүлээрхи жэлнүүдтэ элпэн губи таланууdые ой модо, таримал сэсэгээр надхуулан, элбэг дэлбэг үрэжэлтэй гоё һайхан хизаар ороо болгожо байна. Волга, Днепр мүрэн дээгүүр үзэгдөө дуулдаагүй ехэ хүсэтэй коммунизмын гидроэлектростанцинуудые шуud түргөөр бодхоожо эхилээ.

«Эхэ оронойнгоо түлөө, Сталинай түлөө» гэһэн һанал бодолтойгоор советскэ хүнүүд бүхы дэлхэйн ажалша хүнүүдтэн хамта бата бэхи эб найрамдалай түлөө, амгалан тайбан ажабайдалай түлөө тэмсэжэ, дай үүдхэгшэдэй зэрлиг муухай ябуулганууdые эрид шуud буруушаана. Дэлхэйн шаара болоһон черчилльнүүд, трумэнуud үхэжэ байгаа капитализмын яра шархануудыень ямаршье «атомно», «водородно» бомбонуудаар аргалжа шадахагүй. Харанхы һуниие нэбтэ гэрэлтүүлэн наранай туяагай хурсаар бадардаг адляар, дэлхэйн хэдэн зуугаад миллион ажалша зонуудай бата нэгэдэл, баатар зориг, илагдашагүй хүсэн ямаршье дайсадые бута сохин диилэхэ шадалтай.

Манай Эхэ ороной ажалша хүнүүд өөһэдынгөө засаг түрые гартаа баридаг. Арад зондоо үнэн сэхэ нүхэдтэ—коммунистнуud ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой түлөөлэгшэдтэ тон ехэ этигэл найдабари үзүүлжэ, Соведүүдтэ һунгана.

Мүнөөдэр манай бурят-монгол арадай ба Российска федерациин бэшэшье ахадүүнэр арадуудай түүхэтэ ехэ һайндэр мүн. Город ба тосхонуудаарнай сүлөөтэй, аллитэгшэ эрхын үндэһөөр нютагай Соведүүдтэ һунгалта эхилбэ.

Юрын ажалша хүн бүхэн һунгалтын бюллетеньнүүдые абаад, гансаараа нюуса голосованиин таһалга соо орожо, һайн дураараа засаг түрэдөө һунгахадаа ямар ехэ золтой, баяр баясхалантайгаар зүрхэниинь сохилноб! Энэ үедэ бүряад байһан бюллетеньнүүдынь хабарай һайхан сэсэг мэтээр гартань намилзаа, Эхэ ороноймнай ажалша хүн зондо зол жаргал, эрхэ сүлөө, эрдэм һургуули олгуулһан түрэл инаг большевистскэ партиие, агууехэ вождь Сталинаа тэдэнэр угаа ехэ дура инаглалтайгаар хүндэлнэ.

Сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр бултадаа Эхэ оронойнгоо улам хүсэтэй, улам баян болохын түлөө ажалша зоной ажабайдалай улам жаргалтай сэнгэлиг болохын түлөө голосовална.

Ч. Намжилов.

эб найрамдалай түлөө голосовалнабди

☆ ☆

Арадуудай сталинска хани барисаанай туг доро

Бурят-Монголой ажалшад манай агууехэ ехэ Эхэ ороной арадуудтай хамта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө мүнөөдэр голосуудаа үгэхэнь. Коммунизм байгуулалтын агууехэ хэрэгтэ, Ленин — Сталинай партийн хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхээр бэлэн байhан түрүү хүнүүд манай республикын нютагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудаар дэбтүүлэгдээ. Тэдэнэй түлөө бидэнэр голосуудаа үгэхэдөө, советскэ арадай зол жаргалай ба ажана тэнглэн байдалай түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, арадуудай сталинска хани барисаанай түлөө голосовалхэ байбди.

Манай ороной арадуудай эбдэрлүй хани барисаае зохёон байгулагша агууехэ Сталин тээшэ бүхы hунгагшад хаража байна. Октябрьска социалистическэ революци хадаа хаанта империин болагдаhан арадуудта эрхэ сүлөө өгөө. Ленинско-сталинска национальна политикые бэелүүлгэ хадаа гээгдэнги арадуудые hалбаршан мандалгын замда оруулаа.

Социализм байгуулгын үедэ манай бурят-монгол орон агууехэ ород арадай аха дүүгэй туhаламтай өөрынгөө ажахын, политикэ ба культурна гээгдэлые усадуулаа.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ манай республикада 300 үлүүтэй промышленна предприятинууд баригдаа. Тэдэнэй дунда бүхэсоюзна подчиненнай индустриальна гигантнууд бии. Республикын хүдөө газахы танигдашагүйгөөр хубилаа. Колхозууд ба совхозуудые эмхидгэлгын үндэhэ hуури дээрэ республикын хүдөө ажахые механизациг бэелүүлэгдээ. Ашаг шэмэ өгтэй үүлтэртэ малнууд олоор үсгөрилэгдэнэ.

Республика дотор культурна революци бэелүүлэгдээ. Олон тоо hургуулинууд ба культурно-просветэрэлэй элдэб эмхи зургаануудые байгуулагдаа. Хүн зоной дунда өг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадгдаа.

Инженер-техническэ, уранзохёолшодой, уранзураашадай, научна хүдэлмэрилэгшэдэй, агрономистнуудай, багшанарай, врачуудай, инженернүүдэй ба бусад мэргэжэлтэдэй национальна интеллигенцийн кадрнууд байгуулагдаа. Советскэ засагай, ородой эрдэмтэдтэй, мэргэжэлтэдэй халуун оролдолгын үнэр эрдэмдэ hураhан Бурят-Монголой интеллигенци Эхэ ороной хизаргүйгөөр инаглан дуралдаhан өөhэдынгөө багшанарта халуун сэтгэлтэй баясхалан хүргэнэ. Депутадуудта кандидадуудай дунда Эхэ ороной алба хэхээр бэлэн байhан национальна интеллигенцийн түлөөлөгшэд олон бии.

Большевистскэ партин, советскэ правительство ба агууехэ Сталинай өөрынь анхарал оролдолгын ашаар анханда балар харанхы байhан бурят-монгол арад манай ороной түрүү социалистическэ нацануудай зэргэдэ орон жагсаа.

Бурят-Монгол арадай формоороо национальна, үдхаараа социалистическэ культура hалбаран бадараа. Бурят-монголнуудай национальна культурын социалистическэ үдхашанар советскэ патриотизмын ба арадуудай хани барисаанай идеянүүдтэ коммунизмын идеянүүдтэ харагдана.

1940 ондо Москвада үнгэргэгдэhэн Бурят-Монголой искусствын декада ба Бурят-Монголой литературын hаяар үнгэргэгдэхөө байhан Вечер хадаа бурят-монголнуудай культурын амжалтануудай эли тодо гэршэ мүн. Бурят-Монголой уранзохёолшодой зохёолнууд соо интернационализмын, социалистическэ Эхэ орондоо инаг дуратай ба үнэн сэхэ байлгын үзэл пропагандировалагдана.

Манай республикын амжалтануул хадаа нацануудай бодото дээрээ тэгшэ эрхэтэй байлгые тогтоохо тухай агууехэ Сталинай hургаалые ажабайдал дээрэ бэелүүлhэнэй үрэ дүн мүн болоно. Советскэ Союзай арадуудай харилсан туhалалсалга ба нэн түрүүн агууехэ ород арадай туhаламжа хадаа гээгдэнги арадуудые түрүүшүүлэй зэргэдэ гараха ябадалдань туhалаа.

Советскэ арадай бүхэдэлхэйнтүүхэтэ илалтануудые агууехэ Сталинска Конституци хуулишалан бэхижүүлээ.

Сталинска Конституциин наран доро манай ороной арадуудай хани барисаан улам бэхижэжэ ба hалбаран бадаржа байна. СССР-тэ национальна асуудалые гайхамшаттай зүбөөр шиндэлгэ, арадуудай хоорондын ахадүүгэй бодото хани барисаа тогтсолго айхабтар ехэ уласхоорондын удхашанартай. Советскэ ороной арадуудай хани барисаан хадаа капиталистическэ дэлхэйн дарлагданги арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлдэ тэдэнэй тугынь болоно.

«СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисаан хадаа ехэ ба шухала туйлалта мүн. Юуб гэхэдэ, энэ хани барисаанай байhан сагта манай ороной арадууд сүлөөтэй ба илагдашагүй байха. Энэ хани барисаанай hалбаран мандажа байhан сагта хэншье, доторойншье, гадаадыншье дайсад бидэндэ аюултай бэшэ», — гэжэ агууехэ Сталинай заahан заабариие советскэ хүнүүд hанажа ябадаг.

Б. Цибиков, түүхын науканууудай кандидат.

Эхэнэр бүлгээ hаяхан 18 нhа хүрэбэ. Мүнөө тэдэнэр манай республикын бүхы hунгагшалтай хамта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө өөhэдынгөө голосуудые ехэ баяртайгаар үгэхэ байна. Нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалтануудай үдэр — бүгэдэарадай hайндэрые түмэр замай 1-дэхи училищин hураншаг — залуу hунгагшад хадаа эрхим hуралсалаар уттаба. Зураг дээрэ (зүүн гарhаа): Н. Санжиев, К. Карпукова, Д. Дондуков, Л. Мыльникова, В. Хабалов.

М. Минеевэй фото.

ЗАЛУУ hУНГАГШЫН ҮГЭ

Мүнөөдэр бүгэдэарадай агууехэ hайндэр. Намда энэ үдэр бүхы наhан соом мартагдашагүй байха. Юуб гэхэдэ, би хуулиин нhа хүрэжэ, Сталинска алтан Конституциин үгэhэн Советскэ Союзай гражданинай агууехэ эрхээ эдлэбэб. Хуулиин нhа хүрэжэ, дүүрэн эрхэтэй боложо, энэ бүгэдэарадай hайндэртэ — арадай засагай нютагай органиие hунгалгада бүхы советскэ арадтаяа хамта хабаадалсажа байhандаа угаа ехээр бмогорхоноб.

Агууехэ ба хүсэтэ советскэ арад герой-арад, илагша арад, коммунизм байгуулжа байhан арад, энэ hайндэрые толотомо амжалтануудаар уттажа байна. hунгалтануудай үдэртэ би өөрөөшье ажалай бэлэгтэй ерээб. Мүнөө Улан-Удын паровозно деподо слесареэр хүдэлмэрилхэдөө, үдэр бүри 2—2,5 нормо дүүргэнэб. Тиигэжэ сталинска табанжэлэй стахановецуудай тоодо оролсоhондоо баяртайб.

Тиихэдэ, манай Улан-Удын дүрбэдэхи отделениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид, энэ оной декабриин 10-да сүм дүүргэжэ, бүгэдэарадай hайндэрые баяр баясхалантайгаар тэмдэглэжэ байна. Нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоогүй нэгэшье хүн манайда байхагүй.

Мүнөөдэр би коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовэлхадаа большевистскэ партийн түлөө, түрэл советскэ правительствынгаа түлөө, советскэ хүнүүдые нэгэ илалтаhаа нүгөө илалтада сэсэн мэргэнээр хүтэлбэрилэгшэ, бүгэдэарадай кандидат нүхэр И. В. Сталинай түлөө голосоо үгэнэб.

Энэ агууехэ бүгэдэарадай hайндэртэ өөрынгөө голосые коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, Эхэ оронойнгоо коммунизмын замаар урагшаа түргэнөөр дабшахын түлөө голосоо үгэнэб.

Н. Я. Родин, паровозно депогой слесарь-стахановец.

МАНАЙ АГУУЕХЭ ХЭРЭГЭЙ ТҮЛӨӨ

Манай орон дотор нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалтын үдэр хадаа советскэ хүнүүдэй зол жаргалта, баяр баясхаланта байдалые эли тодоор гэршэлhэн бүгэдэарадай hайндэр мүн.

Би — залуу hунгагшаб. Коммунистическэ хүгжэлтын замаар минии ороной найдамтайгаар дабшахын ба бүри hайханаар сэсэглэн хүгжэхын түлөө, арадайнгаа зол жаргалай түлөө голосоо үгэхэ үндэтэ эрхэ намда олгогдоhондонь омогорхоноб.

Агууехэ Октябрьска революциин ашаар, эрхэ сүлөөгөө олоhон бурят-монгол арад формоороо национальна, үдхаараа социалистическэ культуратай болонхой. Республика доторнай хэдэн дээдэ hургуулинууд ба научна эмхи зургаануud хүдэлмэрилнэ. Культурын научно-шэнжэлэлгын институдта ажаллажа байхадаа, бүхы арга шадабаряа, хүсэ шадалаа научна хүдэлмэридэ зорюулнаб. Манай советскэ, түрүү наукын улам саашаа хурдан түргөөр урган хүгжэхын тулада Ленин—Сталинай партийн үнэн сэхэ хүбүүд басагадай түлөө голосоо үгэнэб.

Манай орон дотор коммунизмын асари ехэ барилганууд бодхоогдожо, арад зоной ажана тэниглэн байдал үдэр ерэхэ бүри танигдашагүйгөөр хубилжа байна. Тиихэдэ далайн саанахи агрессорнүүд шэнэ дайн сэрэгые үүдхэжэ, коммунизм тээшэ дабшаха хэрэгтэмнай hаад хэхые хүсэнэ. Зүгөөр, советскэ арадай ба бүмбэрсэг дэлхэйн прогрессивнэ бүхы хүн түрэлтэн эб найрамдалые хамгаалха тон ехэ хүсэтэй гэжэ тэдэнэр мэдэг лэ.

Эб найрамдал дайе хэзээдэшье илаха. Манай республикын ажалшад коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, эб найрамдалай түлөө голосоо үгэнэ гээшэ. Энээнэй түлөө бишье голосоо үгэнэб.

С. Чагдуров, НИИК-ын научна хүдэлмэрилэгшэ.

Сталинай түлөө, эб найрамдалай түлөө

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда германска фашистска армиие үй бүта сохижо илаhан Советскэ Армийн сэрэгшэд бүхы советскэ арадтаяа хамта мүнөөдэр ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалтануудта баяр баясхалантайгаар хабаадажа байна. Энэ агууехэ эрхые советскэ сэрэгшэдтэ Сталинска Конституци олгоо.

Ленин — Сталинай партида, советскэ правительствода, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь ба багша нүхэр Сталинда, Советскэ Эхэ орондоо инаг дуратай ба үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлэгдэhэн Советскэ Арми болбол дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай ба демократиин үүшэг тулгуури болоhон социалистическэ Эхэ ороноо хёрхо hэрэмжэтэйгээр сахин хамгаална.

Энэ үедэ американска шуhата империалистнууд дэлхэйн шэнэ дайе тухиран эрхэ сүлөөдэ дуратай корейскэ арадта эсэргүү дай хэжэ, Кореын газарые шуhаар будажа байна, Азийн арадуудые американска империалистнуудай богоолшод болгохые hэдэнэ.

Англо-американска империалистнуудай бузар түсэбүүдынь буруу hүрэн hалахань лабтай. Советскэ Союзай толгойлжо байгаа эб найрамдалай, социализмын ба демократиин түгэс хүсэтэ лагерь улам бүри бэхижэнэ.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, манай Эхэ ороной хүсэ шадалай улам бэхижахын түлөө, эб найрамдалай агууехэ туг баригша, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, советскэ арадай агууехэ вождь нүхэр Сталинай түлөө голосоо үгэнэб.

Д. Данзанов.

Дайн манда хэрэггүй

Мүнөөдэр советскэ хүнүүдэй hайндэр. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блогой түлөө советскэ арад голосовалхадаа, дайнда эсэргүү, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө голосовална. Манай арадта дайн хэрэггүй. Дайн гээшэ hандарал, үгырэл, үхэл асардаг.

Би Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадааб. Белорусска республикада, Смоленскэ, Калининскэ областьнуудта фашистнуудаар hандаргагдаhан, галдуулагдаhан городууд ба тосхонуудые харааб, алууршад-гитлеровецүүдэй зобоohон, алаhан хүүгэдэй, эхэнэрнүүдэй, үбгэд хүгшэдэй үхээрые харааб, фашистнуудта эсэргүү дайнда би инвалид болооб. Би дайнда эсэргүүб.

Америкын ба Англиин империалистнууд хадаа дэлхэйн арад зониие дайнай түймэртэ дахин оруулхаяа hэдэнэ.

Тэдэнэй галзуу түсэб бутаран hалахал. Эб найрамдалай фронт илагдашагүй. юуб гэхэдэ тэрэнэй түрүү зэргэдэ советскэ арад ябана, тэрэниие нүхэр Сталин толгойлно.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай нэгэн А. И. Заусаевагай, Ц. Е. Бадмаевай түлөө голосоо үгэхэдөө эб найрамдалай түлөө, дайнда эсэргүүсэн голосовалнаб.

И. С. Комиссаров, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид.

Мандаг лэ манай Эхэ орон

Би дунда hүргүүли дүүргэгэд, Советскэ Армида алба хэжэ, өөрынгөө нангин үялгые дүүргэhээр, Бурят-Монголой багшанарай институдта hуража байнаб. Иимэ эрхэ сүлөө манай социализмын ороnhоо бэшэ ондоо тэа, хаана байха гээшэб! Хоёр жэл соо hураад, багша боложо гарахадаа, манай залуу үетэнние хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бүхы эрдэм мэргэжэлээ зорюулхаб.

Энэ хүсэл зоригоо бэелүүлхын түлөө би мүнөөдэр hунгуулиин урнада ошожо, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө өөрынгөө голосые үгэхэб. Тиихадэ бидэнэр залуушуулда жаргалтай хүхюун ажэбайдал олголсохобди, эрдэм бэлигтэ hуралсуулхабди.

Г. Дамдинов, — Бурят-Монголой багшанарай институдай 1-дэхи курсын студент.

онидоо далдань оруулжа хаадёод, Долгорой гэнтэ мэдэн гэнь, үбэлэй наран «уулзатараа ртай» гэhэншүүгээр газар дайн үлүүсэ хурсаар гэрэлтүүлээд, ин саагуур талижа ябаба. ороой болошоhыень Долгор ашьегүй, юуб гэхэдэ, хонидоо лүүлтэрынь, зариманайнь хөөе зулгаажа суглуултарнь, дал ь хуурай болотор хамажа арынь нилээд удаан саг үнгэрбайгаа ёhотой.

Зай энэ үдэрэймни ажал иигэд лэ дүүрэбэ,—гэжэ гансаараа раад Долгор гэр тээшээ ошо. Тиигэжэ ябаха зуураа hанана: өөдэр hунгалтануудай үдэр э. Байза, хамагай түрүүн гоалха юм байна. Мүнөө би н соогоо түрүүшынхээ hунгаи ха юм» гэжэ бодоно. Үндээ хатайнь хамта урдаhаань Долй сасуутан Рэгжэд уттажа:

Долгор, цэнтр руугаа ябахам гү? Али моритойнууд хадаа гээд ошохо гүбди? Тэнгэри зхэ янзатай байна. Баhа үгүүр эртэ—хамагhаа түрүүн гоалаа hаамнай hайн hэн ха,—

Бухэли үдэртөө хони хурьгаямбала ямбалhаар эсэшооб оо үгэлгэн үдэршье болоhон о боложол байха ха юм Юунараха биб. — гэжэ Долгор гөө hаналые огто нюун хэлэнэ. Рэгжэд юушье дуугарангүй, ехэтэ дураа гутаhан янзатайгаар газаашаа гаража ябашана.

Долгор бүлеэн байhан сайhаа хоёр нэгэ стакан уугаад, улаан арhан чемодан соohоо хилгаahан бүд платье гаргажа үмдэнэ. Сагаан торгон кашимир шаляар толгой уруугаа боогоод, шэб шэнэхэн дэгэлээ үмдэжэ, буланда байhан гэрэлэйнгээ урда хэды эрьелдээд, бушуухан газаашаа гарана.

Газаа шэб харанхы—hарашьегүй, мүшэдшьегүй. Баглагар баглагар үүлэнүүд бэе бэеэ эрьюулэн газар дээгүүр гүйлдэhэн шэнгеэр Долгорто үзэгдэбэ. «Социализм» колхозой центр хүрэтэр арбаад гаран километршье hаань, шуурганай болоходоо торохогүйшье hаань, Долгор ябагаар ябаха гэжэ шиидэнэ. Мориниинь энэ үдэртөө ойhоо түлеэ шэрэhэндээ эсэнтэhэн байгаа. Тиигээд «мориноймни үгы байхые хүн харажархёо hаа хаана ошоhыемни мэдээд, түрүүшын бюллетень буляалдахые оролдохо» гэжэ hанаад нэгэ богонихон hабаа газарhаа саб шүүрэн абаад, ябажархина.

Хото хоройhоо сааша Долгорой гарахатайнь хамта hалхин хүсэеэ нэмээжэ эхилнэ. hаяхан орohон хирмаг саhан газар дээгүүр хөөрсэгнэнэ. Долгор захаяа бодхоогод, яhала хатуу болоhон зүргэ харгы дахана. Центр ошоhон шаргын ехэ харгын байбашье hаань Долгор сэхыень хаража, эиэ зүргэдэ ороо. «Рэгжэдтэйшье, бэшэнтэйшье сугтаа ерээ hаа ерэхэ hэм. Теэд түрүүн голосовалха гээшэ намда илангаяа ехэ удхатай байна. Миниии сэдьхэлдэ инаг хүн—колхозоогоо хүндэтэй агроном хүбүүн депутадта кандидат ха юм. Бэшэмнишье, центрээрхимнайшье эртүүр голосовалхаяа баhал оролдохо байха. Магад Рагжэдни намтаяа хамта шахуу участогта ерэжэ болохо. Теэд яахаб, тиигэбэ ябашье hаань участогай гэр соо хамагhаа түрүүн харагдаhан хүн болуужам» гэхэ мэтээр Долгор бодолготоно. Хүлгэhэн саhанай тоohон газарhаа улам дээшээ дэгдэнэ. hалхинай хүсэн бүри шангадана. Холын хада уулын сууряатайгаар хүнхинэхэнь элеэр соностоно.

— Зай энэ нихэдээ шуурган болохоёо hанаа,—гэжэ Долгор гансаараа дуугараад, өөрын эрхэгүй ябадалаа түргэдхэнэ. Шаль дорohоо бултайhан елэн хара аад, тахим шарбама гэхээр гэзэгэнүүдынь hалхинда сохюулан, амиды юумэнүүд шэнгеэр гүрбэн шэрбэн ябана. Долгорой нюдэнэй уйтабтар зубхинууд сэнтэнэ, ербэгэр ута хара hорьмоhонуудынь мүльhэтэнэ.

hуниин харанхы дээрэ шуурганай харанхы нэмэнэ. Урагшаа ябахань улам улам бэрхэтэй болоно. Тиигэбэшье hаань шуран шамбайгаараа, үсэд нэтэрүүгээрээ колхозоогоо үнинэй суурхаhан Долгор гэшхэдэлээ hуларуулхагүй гэжэ оролдоно. «Харгыгаа хахадлаа хаб» гэжэ Долгор hанаад, хоёргурба алхахатаяа хамта тунга сапа руу үбдэгсөө шахуу орошоно. Зүргээ алдаhанаа мэдээд, тэхэрихэ гэхэдэнь тугаар hаяынь мүрнүүд саhаар жэгдэ болотороо хушагдашанхай хэбэртэй.

Долгор hөөргөө эрьелдээд хэдэн алха хэнэ. Үнөөхил тунга саhан улам гүнзэгырхэдэл гэнэ. Ябаhан шэг тээшээ hанаатай хэды алхана —баhал саhан. «Иигэжэ эрьелдэ эрьелдэhээр тархяа эрьежэ, төөрижэ болохоб» гэжэ hанаад, цэнтр ошохо зүгөө нилээд удаан тухайлжа байhанайнгаа hүүлээр, ябажархина. Энэ үедэнь шуурган бүри хүсэтэй болоно. Долгорой нюдэнэй урдуур хаб хара бүд татажархёод, жэжэхэн хайр эльhээр хэн нэгэнэй шэдэжэ байhан шэнги болоно. Гэнтэ тэрэ хара бүд нэгэ юумээр сооро хадхуулhан шэнги боложо, Долгорой урда бишыхан сагаан мүшэн гэхээр юумэн харагдана.

Долгор гайхан зогсоно. Мульhэтэhэн hорьмоhоо бээрэнги гараараа удаан аршана. Сагаан мүшэниинь харагдаhан лэ зандаа байна. Бүри аниб аниб гэхэдэл гэнэ. «Юуншье hаань, энээн тээшэ ябаха байна. Гэнтэ төөришөө hаа бэрхэл байна» гэжэ бодоод, Долгор тунга саhан соогуур дахин урагшаа зүдхэнэ.

Тухайлхада зуугаад метр ябаад, Долгор гэнтэ нэгэ столб мүргэжэрхинэ. Столб тэбэршэhэн хойноо шагнан гэхэдэнь проводануud ханхиналдан, шуурганай абяанда абяа нэмэлсэнэ. Үнөөхи мүшэеэ харахадань мүшэн бэшэ, харин ямар нэгэн ондоо гэрэл хэбэртэй болоно. Долгор баярлан тэрээн тээшэ гүйдэлөөрөө ошоно. Дүтэлхэдэнь хэдэн олон электролампочкануud агууехэ Сталинай портредые хүреэлэн үлхэгдэнхэй носожо байба. Бүри ажаглан харахадань, энэ портрет колхозой клубай үүдэнэй дээдэ тээ байhан хэбэртэй болобо. «Мүнөөдэр колхозоймнай электростанци хүдэлмэрилжэ эхилхэ hэмнай. Түрүүшын үдэр клуб, hургуули, правлениин гэртэ гэрэл оруулагдаха гэлсээ hэн» гэжэ Долгор гэнтэ hанана.

Иосиф Виссарионович энеэбхилэн, урихан зөөлэн шарайгаараа Долгорые уттана. Агууехэ эсэгэтэеэ Долгор нюурааараа уулзаhаа шэнгеэр, урдаhаань сэхэ гэтэшөөд, амяа абангүй шахуу зогсоно. «Хүрөөш даа, басагамни. Шамайе нимэл зоримгой байха гэжэ hанаа hэм. Байгаали бидэниие айлгахашьегүй, булихашьегүй» гэжэ магтан байhан шэнгеэр агууехэ Сталин Долгорой сэхэ урдаhаань харана. «Хүндэтэ эсэгэмни, Танай арюун hайхан дүрэ түхэл намайе бэе тээшээ татан, балай энэ hүни, бүтүү энэ шуурган соо харгы замыемни олгуулаа» гэжэ Долгор аман соогоо дуугарна.

Энэ үедэнь нэгэ хүн дэгэлэйнгээ саhа гүбиhөөр ерэнэ. Долгорой эрьен харахадань Рэгжэд байжа байба.

—Ши хэдыдээ ерэбэш? — гэжэ Долгор асууна.

—Ши хэдылээ ерэбэш?— Урдаhаань асууна Рэгжэд.

Тиигээд, эдэ хоёр үетэн бэшэ үгэ андалдангүйгөөр тэбэрэлдэн озолдонод. Юуб гэхэдэ, Долгорой ямар харгыгаар, яажа ерэhые Рэгжэд таагаа. Өөрөө Рэгжэд хазаар морёоб шаргын ехэ харгыгаар ерэhэн байгаа.

Д. Гунзынов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН"
1950 оной декабриин 17. 3.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси

Политическэ комитедэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 13. (ТАСС). 13 оронуудай (Инди, Бирма, Ливан, Сири гэхэ мэтын) резолюциин проектые зубшэн хэлсэлгэ Политическэ комитедэй мунөө үглөөнэй заседани дээрэ үргэлжэлөө, тэрэ проект соонь, «Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай хэлсээн туйлагдажа болохо үндэһэ һуури тогтоохын ба шадаал һаа богони болзорто зохихо һайшаан дурадхалнуудые Генеральна Ассамблейдэ табихын тула», Ассамблейн түрүүлэгшые оруулалсаад 3 нюурнуудһаа бүридэһэн группа байгуулхые Ассамблейн түрүүлэгшые гуйха гэжэ Ассамблейдэ дурадхагдана.

Чилиин түлөөлэгшэ Санта Крус резолюциин энэ проектые дэмжэжэ, үгэ хэлээ.

Тэрэнэй һүүлээр СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик үгэ хэлэбэ. Советскэ Союзай делегаци резолюциин энэ проектые зохёохо процесстэ, мун тэрэниие зубшэн хэлсэхэ үедэ гараһан гурбан факторые хараада абажа, резолюциин тус проектые тон анхаралтайгаар шудалаа гэжэ Малик мэдүүлбэ. Нэгэдэхи фактор — корейскэ арадай ба тэрэнэй ханинар — хитадай патриодуудай шэн зоригто героическа тэмсэлэй ашаар, Кореядэхи американска интервенционистска сэрэгүүдтэй тохёолдоһон байдал. Хоёрдохи фактор — энэ проектын бии болоһон условинууд. «Арбан гурбанай» проект хадаа филиппинскэ делегадай хабаадалгатайгаар дурадхагдаа, СССР-эй делегациин толгойлогшо тэрэ делегадые американска албанай филиппинскэ генерал гэжэ нэрлэһэн байна. «Арбан гурбанай» проект Холбоото Штадуудта таарамжатай гэжэ энэнь гэршэлнэ. Филиппинскэ делегадай хабаадалгагүйгөөр 12 делегацинуудай табиһан резолюциин хоердохи проект болбол Холбоото Штадуудта хангалтатай һанагданагүй.

Гурбадахи фактор — үсэгэлдэр Англиин түлөөлэгшэ Янгерай, тэрэнэй һүүлээр США-гэй түлөөлэгшэ Остиной хэлэн богони болобошье олон удхатай ажаглалтануud болоно.

Тэдэнэрэй һанаае нэн түрүүндэ юун зобооноб?

Корейскэ арадай байдал тэдэниие багаар һонирхуулна. Дальна Восток дээрэхи эб найрамдалда ба аюулгүй байха ябадалда ушаруулагдаһан аюул заналта тэдээндэ хамаатүй. Кореядэ эсэргүү, Хитадта ба Азиин бусад арадуудта эсэргүү США-гэй агресси хэһэнһээ боложо, Дальна Восток дээрэ бии болоһон проблемэнүүд тэдэниие һонирхуулнагүй.

Тэдэнэр гансахан юумэ хүсэнэ— хойто корейскэ сэрэгүүдтэ ба тэдээндэ туһалжа байгаа хитадай һайндуратанда сохигдоһоной һүүлээр ами абаха, өөһэдыгөө гуримтай болгохо арга боломжые американска ба англійска сэрэгүүдтэ үгэхын тула Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохые хүсэнэ гэжэ Малик харуулба.

Политическэ бусад асуудалнуудые шиидхэхэ һэдэлгэнүүдэй хэгдэхын урда тээ, дайнай ябуулгануудай зогсоогдохые американска делегат Остин эрибэ гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ һануулба. Эдэ факторнуудай элирээд байхада, корейскэ асуудалда США-гэй ба Англиин делегацинуудай иимээр хандаһан ябадалай тодороод байхада, дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай дурадхал хадаа дайнай ябуулгануудые саашадань хэхэ һамбаа абаха, өөрынгөө зэргэнүүдые гуримтай болгохо ба зэбсэгтэ интервенци үргэлжэлүүлхэ гэһэн билдагууша, далда нюуса хараалалга мун гэжэ элирнэ.

Резолюциин проект зохёогшод —арабска оронуудай ба Азиин оронуудай түлөөлэгшэд иимэ хараа бодолтой байгаа гэжэ би һанаагүйб гэжэ Малик хэлэбэ. Гэбэшье, энэ резолюциин бии болоһон оршон байдал ба условинуудые хараада абахада, энэ резолюци хадаа Кореядэ зэбсэгтэ интервенци бэелүүлжэ байгаа США-гэй ба Англиин интересүүдые хараада абана.

Хэрбээ США-гэй делегаци ба энэ ороной правительство Кореядэхи ба Дальна Восток дээрэхи эб найрамдал тухай үнэхөөр бодожо байгаа һаа, Кореядэхи американска агрессиие зогсоохо, Хитадта эсэргүү американска агресси зогсоохо, Дальна Восток дээрэхи американска агрессивнэ политика зогсоохо ябадалынь эб найрамдалай эгээн түрүүшын ба гол условинь болоно. Американска түлөөлэгшын мэдүүлгэһээ харахада, США-гэй зонхилхы нюурнууд иимэ бодолготой бэшэ байна.

Малик хадаа Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшые оруулалсаад гурбан нюурнуудһаа бүридэһэн группа байгуулха тухай «арбан гурбанай» резолюциин проект соо хэлэгдэһэн дурадхалай абтажа болохогүйе тэмдэглэбэ. Энээнэй урда тээ байһан тиимэ группануud американска делегациин үгэ дууламгай зэбсэгынь боложо байгаа. Генеральна Ассамблея хүдэлмэреэ дүүргэжэ байна, тиимэһээ тус группа нэгэ һүни соо корейскэ бүхы проблемые шиидхээд, Ассамблейн мунөөнэй сессидэ һайшаан дурадхалнуудые табижа үрдихэ юм гэжэ бодоходо гэнэн хонгор байна.

Корея тухай асуудалые зубшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаха ябадалһаа Хитадай арадай республикые зайлуулха гэһэн далда һанаашалга резолюциин проект соо харагдана гэжэ Малик комитедэй анхарал хандуулба. Хитадай хабаадалгагүйгөөр, 475-миллионно хитад арадай интересүүдые түлөөлһэн арадай Центральна правительствын хабаадалгагүйгөөр, Дальна Востогой проблемые шиидхэжэ болохо юм гэжэ мунөө бодохонь тэнэг байхаһаа гадна. тон хоротой байна. Дальна Востогой ямаршье проблемэнүүд Хитадай хабаадалгагүйгөөр, энэ райондо Хитадай ажабайдалай гол интересүүдые хараада абангүйгөөр шиидхэгдэжэ болохогүй гэжэ Малик хэлэбэ.

Кореяһээ гадаадын бүхы сэрэгүүдые гаргахые бэ өөрынгөө хүби заяан тухай асуудалые өөрөө шиидхэхэ арга боломжые корейскэ арадта олгохые хараалһан СССР-эй резолюциин проектые хүлеэн абалга хадаа Дальна Восток дээрэ эб найрамдалые ба аюулгүй байха ябадалые хангажа шадаха байна гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ тэмдэглээ.

СССР-эй делегаци Кореядэ Хитадай «зэбсэгтэ хүсэнүүд» интервенци хэһэн хэбэртэй асуудалые Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ англо-американска блогой оруулһаниие эгээн эхинһээнь абаад буруушаа-һан байгаа.

СССР-эй делегаци болбол Кореяын территори дээрэ гадаадын сэрэгүүдые үлөөхэ ба агрессиие саашадань үргэлжэлүүлхэ гэһэн ямаршье резолюциие буруушааха байна. Тиимэһээ, СССР-эй делегаци резолюциин зубшэн хэлсэгдэжэ байгаа проектые буруушаажа голосовалха.

Франциин түлөөлэгшэ Шовель «арбан гурбанай» резолюциин проектые дэмжэжэ үгэ хэлэһэн ба тэрэнэй түлөө голосовалхаб гэжэ мэдүүлһэн байна. США ба англо-американска блогто хабаадагшад корейскэ проблемые эбэй ёһоор шиидхэхэ ба Дальна Восток дээрэхи эб найрамдалда ушаруулагдаһан аюул зайлуулха бэшэ, харин Кореядэхи американска болон англійска интервентнүүдтэ һамбаа үгэхэ бодолготой байна гэжэ элэр мэдэрээд, Франциин түлөөлэгшэ болбол «арбан гурбанай» резолюцяар хараалагдаһан группын зорилгонь корейскэ проблемын гансахан «сэрэгэй асуудалнуудаар» хизаарлагдаха ёһотой гэжэ мэдүүлбэ. Энэ группа хадаа «перемири» хэхэ сэрэгэй условинуудые зохёохо ёһотой

* * *

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 14. (ТАСС). Декабриин 13-ай үдэрэй заседани дээрэ Политическэ комитет 13 гүрэнүүдэй резолюциин проект зубшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө.

Польшын делегациин толгойлогшо С. Вербловский түрүүлэн үгэ хэлэбэ. Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүд гэжэ хуулы бусаар нэрлэгдэһэн США-гэй сэрэгүүдэй амжалтатай ябажа байхада, Макартурай урагшаа ябажа ба урагшаа улам түргэнөөр ябахаб гэжэ үгэеэ үгэжэ байхада, Кореядэхи дай зогсоохо тухай асуудал Политическэ комитедтэ табигдаагүй һэн гэжэ тэрэ һануулба. Мунөө американска сэрэгүүдэй сухарижа байхада, генерал Макартурай түсэбүүдэй эбдэрхэдэ, Кореядэ американска сэрэгүүдэй ба тэдэнэй туһамаршадай хүндэ байдалда орсод байхада, энэ асуудал Политическэ комитедэй зүблэхэ зүйлдэ табигдаба. Корейскэ Арадай армиин шэнээр группировалагдажа, американска агрессорнүүдһээ корейскэ газар сүлөөлэн, хитадай һайндуратанай туһаламжатайгаар добтолгодо ороод байхада, энэ асуудал табигдаа гэжэ Вербловский тэмдэглэбэ. Тиин мунөө американецууд ба тэдэнэй туһамаршад буу дуугаралгые дары зогсоохо хэрэгтэй гэжэ гангиналдана. Энээниие бидэнэр һайн мэдэхэбди.

Дальна Восток дээрэхи конфликтнууд тушааехээр сошордоһон Азиин оронуудые бидэнэр һайн мэдэнэбди. Эдэ оронуудай зариманиинь һайн һанаатай байна. Гэбэшье, асуудал хадаа һанаанда бэшэ, харин эдэ гүрэнүүдэй баримталһан политическэ хараа бодолдо оршоно.

Кореяһээ бүхы гадаадын сэрэгүүдые гаргахые, мун арадуудай бэеэ өөрөө тодорхойлгын ба ООН-эй Уставай принципүүдэй ёһоор корейскэ дотоодын асуудалнуудые шиидхэхэ эрхые корейскэ арадта өөһэдтэнь үгэхые хараалһан СССР-эй резолюци хадаа корейскэ асуудал шиидхэхэ эгээн зүб арга мун гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Норвегиин, Филиппиныи, Канадын ба Египедэй делегадуud «арбан гурбанай» резолюциие дэмжэбэ. Индиин, Бразилиин, Иеменэй, Голландиин ба Иранай делегадуud тэрэшэлэн энэ резолюциие дэмжэбэ.

Чехословакиин түлөөлэгшэ Гайду 13 делегацинуудай резолюциин проектые буруушаажа, СССР-эй резолюциин проектые дэмжэбэ.

13 делегацинуудай резолюциин проект голосованида табигдаа. Тус проект олонхи 51 голосоор абтаа, буруушаажа 5 делегаци (СССР, УССР, БССР, Польша, Чехословаки) голосовалба, 1 делегаци (гоминдановец) һаналаа барибэ.

Канадада һунгагшадай эдэбхигүй байдал

ОТТАВА, декабриин 14. (ТАСС). Канадын хэдэ хэдэн городуудта боложо байгаа муниципальна һунгалтануудай үедэ һунгагшад тон эдэбхигүй байна, һунгалтын дүнгүүдые оройдоошье һонирхоногүй. Декабриин 11-дэ Монреал городой мэрые һунгаха һунгалтануудта список соо оруулагдаһан һунгагшадай миил 30 процентнь хабаадаба.

Энэ городто хүн зоной ургажа байбашье, һунгалтада хабаадагшадай тоо жэлһээ жэлдэ үсөөрнэ. Хэрбээ 1944 ондо һунгалтада 111 мянган хүн хабаадаа һаа, энэ жэлдэ һунгалтада оройдоо 85 мянган хүн хабаадаа, теэд энэ городто миллион үлүүтэй хүн һуудаг байна. Голосованиин үедэ мэхэ гохын арга хэрэглэһэн олон тоото баримтануудые хэблэл тэмдэглэнэ.

Оттавада һая боложо үнгэрһэн муниципальна һунгалтануудта һунгагшадай 60 шахуу процентнь хабаадаа, энээниие хэблэл хадаа «һунгуулиин кампаниин ехэ амжалта» гэжэ сэгнэһэн байна.

Норвежскэ парламент онсо яаралтай хуулинуудые баталаа

ОСЛО, декабриин 14. (ТАСС). Үсэгэлдэр Лагтинг (Норвежскэ парламентын дээдэ палата) правительствын онсо яаралтай хуулиин проектнүүдые баталаа. Официальна баталалгын ёһоор, эдэ хуулинууд ороной «сэрэгэй бэлэн байха ябадал» шангадхаха хэрэгтэ шэглүүлэгдэнэ, үнэн хэрэг дээрээ эдэ хуулинууд болбол ажалшадай эгээл элементарна эрхэнүүдые усадхаха, забастовконуудые хорихо, засагаархидай һаналда таарахагүй ном хэблэлые хорихо, суглаанууд, митингнүүд, демонстрацинуудые хорихо зорилготой байна. Буһалгаа, забастовконууд гэхэ мэтые хэхэ гэжэ уряалһан гү, али идхаһан хүн наһан соогоо түрмэдэ хаагдаха ба саазалан алагдаха хүрэтэрөө хэһээгдэхэ байна гэжэ правительствын хуулиин проект соо хэлэгдэнэ.

Сэрэгэй галзууран аашалалгые шангадхахада, ажалшад хадаа өөрынгөө һүүлшын эрхэ сүлөөнүүдэй усадхагдахые үгэ дуугүйгөөр зубшөөхэ байха гэжэ норвежскэ правительство тухайлһан байгаа. Гэбэшье хархис хуулиин проектнүүдтэ эсэргүү протестнүүд бүхы орон дотор боложо байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ХОЙТО КОРЕЯ, декабриин 15. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 15-да иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хитадай һайндуратантай хамта добтолго хэжэ үргэлжэлөө.

Центральна фронт дээрэ Ионьчхонь (Ренсен) райондо Арадай армиин частьнууд дайсанай батальониие бүһэлэн абажа, бүрин усадхаа. Ашаанай 30 гаран автомашина ба бусад трофейнүүд абтаа.

Чхуньчжонь (Сюнсен) райондо Арадай армиин частьнууд дайсанай батальониие бүһэлэн абажа, бүгэдыень усадхаа. Дайсанай 5-дахи пехотно дивизиин нэгэ полк тэрэшэлэн бүһэлэгдэжэ, мунөө тэрэниие усадхаха байлдаануud ябуулагдажа байна.

Зүүн эрье дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолго хэжэ үргэлжэлөөр.

Декабриин 11-дэ Пхеньянай райондо Арадай армиин пехотно частьнууд дайсанай нэгэ самолёдые буудажа унагаагаа.

Вьетнамда французуудай диилдэһэн түхай американска журналистын мэдээсэл

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 14. (ТАСС). Французска колонизаторнууд Вьетнамда ехээр диилдэжэ байна. Арадай армиин түрилтэ доро тосхонуудые хойно хойноһоонь орхижо, французска сэрэгүүд бүхы буу зэбсэгээ хаяжг, угаа яаралтайгаар мэгдэн сухарина.

«Нью-Йорк Геральд трибюн» газетын ханойско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин тэн хахадта Ланг-Сонһоо французска частьнууд сухарихадаа, тэдэнэр 2 дивизи зэбсэглэжэ хүрэхөөр сэрэгэй материалнуудые тэндэ орхижо ябаа гэжэ французска тагнуулай албанай офицернүүд мэдэрхэ баатай болоһон байгаа.

Англійска хүн зоной ажабайдал улам муудана

ЛОНДОН, декабриин 14. (ТАСС). Үсэгэлдэр Англиин эдеэ хоолой министр Уэбб декабриин 31-һээ эхилээд недели соо мяха үгэхэ нормын багадхагдаха тухай соносхобо.

Мяха үгэлгын шэнэ нормо хадаа Англида хэзээ нэгэн сагта байһан нормонуудһаа хамагай бага байна гэжэ «Дэйли Уоркер» газетын корреспондент заана.

Мяха үгэлгын нормые хороогдоһон ябадалынь хүн зоной дунда ехэ зэбүүрхэл үүдхэхэ байха гэжэ корреспондент тэмдэглэнэ.

Сингапурта англиинхид малаецуудые буудана

ЛОНДОН, декабриин 13. (ТАСС). Сингапурһаа Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй хоёр үдэр соо эндэ англійска сэрэгүүдэй ба малаецуудай хоорондо ехэ тулаануud болоо.

Англійска колониальна засагаархид нютагай хуулинуудые бүдүүлигээр эбдэжэ, малайска һуурин хүн зон тушаа расова политика ябуулһан дээрэһээ эдэ событинууд болоо гэжэ Рейтер агентствын мэдээсэлһээ харагдана.

Эдэ тулаалдаанай сэхэ шалтагааниинь голландска басаган байба. Тэрэ басаган дайнай үедэ гэнэтын ушараар Малайяда асарагдаһан ба эндэхи һуурин айлда хүмүүжүүлэгһэн байгаа. Малаецуудай дунда энэ басаганай һаяхан үзэгдэхэдэ, англійска засагаархид тэрэ басаганиие үргэжэ абаһан малайка-эхэһээнь булаажа абаха ба Голланди руу эльгээхэ гэжэ шиидэбэ. Тэрэниие хүсөөр барижа, Сингапур асараа, гэбэшье, тэрэнь Европо ошохоёо эрид арсажа, һургуулиин багша-залуу малаецда хадамда гараба. Сингапуртахи голландска генеральна консул басаганиие Голланди эльгээхэ гэжэ дурадхаба. Тиихэдээ, «европейскэ эхэнэр болбол үнгэтэ хүнэй һамган боложо шадахагүй» гэһэн расова шалтагаан дурсаба.

Город соо протестын демонстрацинууд болоо. Засагаархид англійска сэрэгүүдые ба полициие дуудажа асарба. Нюдэ уһатуулагша газуудые полици хэдэн удаа хэрэглэһэн, мун гранатануud ба газтай бомбонуудые дэлбэлһэн байна. Солдадууд демонстрантнуудые буудаба. Хоёр үдэр соо 12 хүн алагдажа, 188 хүн шархатаа.

Город соогуур патрульнууд ябана, —30 броневигүүдтэй англійска, гуркска ба малайска 4 батальон сэрэг энэ алба бэелүүлнэ.

Иволгын аймагай Буденныи нэрэмжэтэ колхоз адуу мори үсхэбэрилхэ хоёр жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Тус колхозой эрхим морилоо. ВКП(б)-гэй гэшүүн А. Овчинников моридоо жэшээтэ һайнаар харуулаа байна. Зураг дээрэ: нүхэр А. Овчинников.

М. Минеевэй фото.

Эхэ-геройнуудта орденууд барюулагдаба

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. И. Чувьюров болбол СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй үмэнэһөө арба ба арбаһаа олон хүүгэдые түрэжэ хумүүжүүлһэн эхэнүүдтэ «Эхэ-герой» гэжэ орден һаяхан барюулаа.

Улан-Удэ городой Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр Лукерья Гавриловна Яковлева, Сэлэнгэ аймагай шахта поселогой гэрэй эзэн эхэнэр Елена Яковлевна Коротова, тус аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Улита Ефимовна Архатова гэгшэдэ «Эхэ-герой» гэжэ орденуудаар СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй грамотануудаар шагнагдаһан байнад.

Н. Павлов.

Газетэ тараалгые эмхитэйгээр ябуулна

Яруунын аймагай Ульдиргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда 1951 оной периодическа хэблэл захилга ехэ эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Райорганизатор нүхэр Ц. Базарсадуев колхознигуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, газетэ журналнуудые захилгада бүхы колхознигуудые хамаатуулаа. Тиин, тус колхоздо үгэгдэһэн лимит гүйсэд дүүргэгдэжэ байна.

Нүхэр Базарсадуев хэблэл тараха хүдэлмэриие «айл бүхэндэ газетэ» гэһэн уряатайгаар, энэ үргэтэ колхозой эдэбхитэйдые үндэснөөр хабаадуулан ябуулна.

Үнэтэ шангууд үгтэбэ

Разнопромкооп гэжэ олзоборилгын артелиин (түрүүлэгшэнь нүхэр Куделин, парторганизациин секретарь нүхэр Баранова) гэшүүд жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, 175 мянган түхэригэй үргэн хэрэглэлэй эд бараа шэнэ жэл хүрэтэр нэмэжэ үйлэдбэрилхөөр шиидэнхэй.

Мун ликёро-архиин заводой (директорынь нүхэр Ковтун, парторганизациин секретарь нүхэр Оловянников) хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ирэлэйнгээ программые дүүргэхэ өмнөраа, 1700 мянган түхэригэй продукци түсэбөөр гадуур бүтээн, мөн тагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые угтаба.

Социалистическэ мурысөөндэ түрүүлһэн стахановецууд дирекциигээ зүгһөө үнэтэ шангуудые абаба.

И. Новиков.

Малаа дулаан байраар хангана

Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз Мухаршэбэрэй аймаг соо малажалай талаар томохон колхозуудай нэгэн мун.

Эндэхи колхознигууд үхэр малаа дулаан байраар хангахын тулада ехэхэн оролдолго гаргана. Гансахан энэ жэл колхозой барилгашадай бригада 300—300 толгой үхэрэй байха хоёр дулаан дал, гаргах 2 байра, шубуунай ба бусад хэдэн малай байрануудые барина байна.

И. Нимаев.

Харюусалгатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

болбол 1951 ондо республиканска газетэнүүд: „Бурят-Монгольская Правда", „Бурят-Монголой Үнэн", „Агитаторай блокнот", городской аймагай газетэнүүдтэ

ЗАХИЛ АБАЖА ЭХИЛЭЭ

Захилгын түлбэринүүд:

	жэл соо	6 һара соо	3 һара соо	1 һара соо
„Бурят-Монгольская Правда"	60 түх.	30 түх.	15 түх.	5 түх.
„Бурят-Монголой Үнэн"	60 түх.	30 түх.	15 түх.	5 түх.
„Агитаторай блокнот"	12 түх.	6 түх.	3 түх. 00 м.	1 түх. 00
Городской газетэ	21 түх.	10 түх. 50 м.	5 түх. 25 м.	1 түх. 75
Аймагай газетэ (жэлдэ 52 дахин гаралаг)	7 түх. 80 м.	3 түх. 90 м.	1 түх. 95 м.	65 м.
Аймагай газетэ (жэлдэ 104 дахин гаралаг)	45 түх. 60 м.	7 түх. 80 м.	3 түх. 90 м.	1 түх. 30

Захилгые Союзпечатаин таһагууд, почто, мун фабрика ба заводуудай, һуралсалай газарнуудай ба эмхи зургаануудай, совхозуудай ба МТС-ууд хиитын түлөөлэгшэд абана.

Захихаяа яарагты!

МУНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

«Прогресс» кинотеатрта — «Мусоргский» (4, 6, 8, 10 ба 11,30 часуудта). Хүүгэдтэ: «Гансаардаһан парус сайбалзана» (12 ба 2 часуудта).

«Эрдэм» гэжэ кинотеатрта «Агууехэ хүсэн» (3, 5, 7, 9 часуудта). Хүүгэдтэ: «Чапаев» (11 ба часуудта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4 52, сельскохозяйственного и промышленности—6,84, мест. информации и писем—6-34. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02452. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000